РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет залізничного транспорту

ННЦГО

Кафедра: Правове забезпечення та адміністрування транспортної діяльності

Назва освітнього компоненту: СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Код та назва спеціальності: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Назва освітньої програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень освіти: Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма навчання: денна
Семестр: 2
Кількість кредитів ЄКТС: 3
Форма підсумкового контролю: залік

Розробник програми: Кім Катерина Володимирівна, доцент

Колісников Андрій, старший викладач,

Харків, 2026

2. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

Обов'язкова / Вибіркова: вибіркова

Курс: **1** Семестр:2

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Кім Катерина Володимирівна (кандидат психологічних наук, доцент),

(e-mail: docent.kim.uvkr@kart.edu.ua, тел.: 067-709-60-03)

Час консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, Середа).

Колісников Андрій Вячеславович.

Контактна інформація: (ел. пошта:kolisnykov@kart.edu.ua; +38 099 982 98 25)

Час консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, Середа).

4. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Мета ОК: формування у здобувачів знань з теорії та практики соціальної відповідальності і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки бізнесу, а також формування у здобувачів освіти системи знань, вмінь та навичок, оволодіння знаннями та практичними навичками в сфері захисту та використання об'єктів права інтелектуальної власності, вивчення ролі інтелектуальної власності в розвитку суспільства, формування вмінь щодо набуття, здійснення і захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання ОК: це засвоєння здобувачами освіти таких категорій та положень:

- сутність, види, еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності;

- критерії, показники та методики оцінювання соціальної відповідальності;
- особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;
- сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики управління персоналом;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

Оволодіння здобувачами освіти необхідними знаннями та навичками з набуття, здійснення і захисту прав інтелектуальної власності, створення правової охорони та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, захисту прав інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5 Здатність працювати в команді.

ЗК6 Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

ФК4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

ФК5 Здатність визначати ключові тренди соціальноекономічного та людського розвитку.

ФК6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК8 Здатність оцінювати можливі ризики, соціальноекономічні наслідки управлінських рішень.

ФК9 Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціальноекономічній сфері.

ФК10Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

ФК11Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ФК 12 Здатність формувати напрями ефективного розвитку підприємств транспорту, в тому числі залізничної галузі

Програмні результати навчання (ПРН)

РН1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

РН2 Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб’єктами економічної діяльності.

РН4 Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН5 Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

РН6 Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

РН7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю підприємства, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

РН9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

РН10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціальноекономічними системами.

РН11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

РН13 Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень для розвитку підприємства.

РН14 Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

РН15 Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів розвитку підприємства із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

РН16 Демонструвати здатність щодо формування напрямів ефективного розвитку підприємств транспорту, в тому числі залізничної галузі

6. ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Базові гуманітарні знання: Наявність освітнього ступеня бакалавра, магістра (освітньокваліфікаційний рівень спеціаліста).

Соціальна необхідність: зумовлена потребою подолання гострих економічних, екологічних та кризових викликів сучасного суспільства та переходом людства до інформаційного суспільства та економіки знань, де головним ресурсом розвитку стає інтелектуальний капітал.

Формування компетентностей: Потреба у формуванні знань, умінь та особистісних якостей, які дозволяють усвідомлено оцінювати свої дії, дотримуватися етичних норм та враховувати інтереси суспільства та знань, умінь і навичок, необхідних для ідентифікації, створення, комерціалізації та захисту нематеріальних активів.

Міждисциплінарний зв'язок: Соціальна відповідальність та інтелектуальна власність закладає фундамент для економічних, правових, моральних та екологічних аспектів людської діяльності та захисту й оцінки нематеріальних активів.

7. ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ) Отримані при засвоєнні теоретичні знання та практичні уміння з соціальної відповідальності та інтелектуальної

власності є необхідними для більшості дисциплін навчального плану та освітньої програми в цілому.

8 ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Відповідно до резолюції ООН №70/1 та Указу Президента України №722/2019, освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку:

SDG 4: **Якісна освіта**

Опис реалізації: здобуття знань і навичок, необхідних для сприяння сталому розвитку, у тому числі через навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, ґендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і внеску культури у сталий розвиток.

SDG 9: Промисловість, інновації та інфраструктура

Опис реалізації: розуміння правового регулювання у сфері інтелектуальної власності. Підтримування розробки, дослідження та інновації у сфері вітчизняних технологій для диверсифікації промисловості та збільшення доданої вартості в сировинних галузях.

SDG 16: Мир, справедливість та сильні інституції

Опис реалізації: Сприяти верховенству права на національному та міжнародному рівнях. Стимулювати й заохочувати ефективне партнерство між державними організаціями, між державним і приватним секторами та між організаціями громадянського суспільства, спираючись на досвід і стратегії використання ресурсів партнерів.

9 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1: Соціальна відповідальність

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку.

Підходи до визначення поняття соціальної відповідальності Принципи соціальної відповідальності. Стадії соціальної відповідальності Види соціальної відповідальності Підстави соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку «Соціальна відповідальність» як категорія сучасного соціального знання. Свобода волі як онтологічна основа фактичної підстави соціальної відповідальності.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю

Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства.

Формування відносин на засадах соціальної відповідальності. Історія становлення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства . Моделі корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 3. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності

Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності Запровадження системи корпоративної соціальної відповідальності. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Соціальні інвестиції як явище; сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців. Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна підзвітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Інформаційна політика і соціальна звітність. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності.

Тема 4. Ефективність соціальної відповідальності. Фактори ефективності функціонування інструментів. КСВ в управлінні організацією Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу.Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

Модуль 2. Інтелектуальна власність

Тема 5. Поняття інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

Тема 6. Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право).Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність. Об'єктивне авторське право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти авторського права. Твори, які не охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права: поняття, класифікація.

Тема 7. Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право). Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивних патентних прав. Патент: поняття, види та порядок отримання.

Тема 8.Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення). Інститут комерційних позначень: загальна характеристика та джерела правового регулювання. Інтелектуальна власність на комерційне (фірмове) найменування. Інтелектуальна власність на торговельну марку (знак для товарів та послуг). Інтелектуальна власність на зазначення походження товарів (географічне зазначення) .

Тема 9. Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність на наукове відкриття. Інтелектуальна власність на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію. Інтелектуальна власність на селекційні досягнення (сорт рослин, породу тварин). Інтелектуальна власність на комерційну таємницю.

10. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПЗ-1. Принципи соціальної відповідальності. Стадії соціальної відповідальності Види соціальної відповідальності Підстави соціальної відповідальності. Свобода волі як онтологічна основа фактичної підстави соціальної відповідальності.

.ПЗ-2. Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства.

Формування відносин на засадах соціальної відповідальності. Історія становлення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства. Моделі корпоративної соціальної відповідальності. Специфічні риси американської моделі корпоративної соціальної відповідальності

ПЗ-3. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності Запровадження системи корпоративної соціальної відповідальності. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Соціальні інвестиції як явище; сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців. Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна підзвітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Інформаційна політика і соціальна звітність. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності.

Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності.

ПЗ-4. Фактори ефективності функціонування інструментів. КСВ в управлінні організацією Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу.Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

ПЗ-5. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

ПЗ-6. Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність. Об'єктивне авторське право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти авторського права. Твори, які не охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права: поняття, класифікація.

ПЗ-7. Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивних патентних прав. Патент: поняття, види та порядок отримання.

ПЗ-8. Інститут комерційних позначень: загальна характеристика та джерела правового регулювання. Інтелектуальна власність на комерційне (фірмове) найменування. Інтелектуальна власність на торговельну марку (знак для товарів та послуг). Інтелектуальна власність на зазначення походження товарів (географічне зазначення) . Інтелектуальна власність на наукове відкриття. Інтелектуальна власність на компонування (топографію) інтегральної мікросхеми. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію. Інтелектуальна власність на селекційні досягнення (сорт рослин, породу тварин). Інтелектуальна власність на комерційну таємницю.

11. ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Перелік тем не передбачено

12 САМОСТІЙНА РОБОТА

Загальний обсяг самостійної роботи – 60 годин.

Види завдань:

Опрацювання наукових джерел, аналітичних звітів, міжнародних рекомендацій.

Підготовка доповідей і виступів на теми, означені програмою курсу.

Виконання індивідуальних завдань (реферативні роботи, кейси).

Підготовка до підсумкового контролю

13 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА ФОРМА)

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	**Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку.**	2		-	4	6
2	**Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку.**		2	-	4	6
3	**Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства Організаційно-економічне забезпечення**	2		-	4	6

	управління корпоративною соціальною відповідальністю.					
4	**Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю.**		2	-	4	6
5	**Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності**	2		-	4	6
6	**Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності**		2	-	4	6

7	**Ефективність соціальної відповідальності**	2		-	4	6
8	**Ефективність соціальної відповідальності** Модуль1		2	-	4	6
9	**Поняття інтелектуальної власності.**	2		-	4	6
10	**Поняття інтелектуальної власності.**		2	-	4	6
11	**Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право).**	2		-	4	6
12	**Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право).**		2	-	4	6
13	**Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право).**	2		-	4	6

14	**Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право).**		2	-	4	6
15	**Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення). Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власност**	1	1		4	6
16	Модуль 2/Залік	15	15	-	60	90

14 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку соціальної відповідальності
2. Ретроспектива розвитку соціальної відповідальності.
3. Проблеми реалізації соціальної відповідальності держави в Україні.
4. Проблеми реалізації соціальної відповідальності громади в Україні.
5. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності в контексті

зростання вартості компанії та підвищення інвестиційної привабливості.

6. Розвиток ініціатив корпоративної соціальної відповідальності в Україні.

7. Напрями розробки та впровадження етичних кодексів.

8. Відповідність законодавству і запобігання корупції як складові чесних операційних практик компанії у системі соціальної відповідальності.

9. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.

10. Розвиток сфери співпраці бізнес-структур з неурядовими організаціями.

11. Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід.

12. Міжнародний та український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності.

13. Напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності.

14. Посилення соціальної відповідальності суб’єктів трудових відносин в умовах диверсифікації зайнятості.

15. Моніторинг соціальної відповідальності: необхідність та напрями становлення в Україні

16. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.

17. Формування ефективної ідеології та культури соціальної відповідальності в Україні.

18. Розвиток теорій права інтелектуальної власності. Історія правового регулювання відносин інтелектуальної власності.

19. Класицизм і прагматизм як підходи до побудови законодавства у сфері інтелектуальної власності.

20. Державна політика у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

21. Еволюція правового регулювання суміжних прав в контексті європейської інтеграція України. Засоби захисту та охорони авторських і суміжних прав.

22. Наукові відкриття як об’єкти права інтелектуальної власності.

23. Топографії інтегральних мікросхем як об’єкти права інтелектуальної власності.

24. Раціоналізаторські пропозиції як об’єкти права інтелектуальної власності.

25. Сорти рослин і породи тварин (селекційні досягнення) як об’єкти права інтелектуальної власності.

26. Комерційна таємниця і ноу-хау як об’єкти права інтелектуальної власності.

27. Ліцензії на право користування об’єктами інтелектуальної власності.

28. Авторські договори.

29. Договори на створення і використання результатів науково- технічної діяльності.

30. Договори на роботи і послуги по забезпеченню науково-технічною інформацією.

31. Міжнародні договори у сфері права промислової власності.

32. Спадкування майнових прав інтелектуальної власності.

Вимоги: Дотримання Кодексу академічної доброчесності. Посилання на всі ресурси та джерела повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.

15. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використовуються інтерактивні т а інші методи здобуття освіти:

• Лекційні методи: інформаційно-роз’яснювальні лекції; проблемні (проблемно-орієнтовані) лекції; лекції з елементами дискусії та запитань–відповідей.

• Практичні семінари, що передбачають активну участь, доповіді, усні та письмові опитування.

• Практико-орієнтовані методи: аналіз нормативно-правових актів, правил перевезень, договорів; кейс-метод (розбір реальних ситуацій у транспортній сфері, ДТП, інцидентів, спорів щодо перевезень); метод ситуаційних задач.

• Цифрові та дистанційні методи: використання онлайн-платформ для роботи з текстами законів та практикою; електронні тести.

• Групова робота та обговорення (для розвитку здатності організовувати ефективну взаємодію в групі).

• Методи навчання з використанням цифрових технологій: Moodle та Zoom.

16. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: 0-60

Модульний контроль: 0-40

Підсумковий контроль (залік/іспит): 0-100

17. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить **100 балів за модуль** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів за модульне тестування).

Структура балів поточного контролю (максимум 60 балів за модуль):

1. **Відвідування лекцій:** Максимально **5 балів** (бали нараховуються залежно від кількості відвідуваних лекцій; у разі пропуску більше 50% лекцій, бали не нараховуються).

2. **Доповіді на семінарських заняттях:** Максимально **25 балів** (мінімум 1 доповідь впродовж модуля; передбачає розгорнуте викладення матеріалу, демонстрацію розуміння, самостійні висновки, відповіді на питання).

4. **Повідомлення на семінарських заняттях:** Максимально **10 балів** (мінімум по 1 повідомленню на кожному семінарі впродовж модуля; передбачає коротке інформування про конкретний феномен/приклад).

5. **Участь в обговореннях, усних опитуваннях, індивідуальних завданнях (загальна активність):** Максимально **20 балів** (залежно від загального рівня активності, залученості, якості відповідей і виконання завдань впродовж модуля).

Модульне тестування (Максимум 40 балів за модуль): Оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові модульні питання (20 питань, 2 бали за вірну відповідь).

Переведення оцінки (згідно з Положенням УкрДУЗТ):

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	**Визначення назви за шкалою ECTS**	**За 100 бальною шкалою**	**ECTS оцінка**
ВІДМІННО – 5	**Відмінно** – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	**Дуже добре** – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	**Задовільно** - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	**Незадовільно** – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX

	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

18. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі освіти можуть консультуватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими здобувачами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

19. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Етапи становлення правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
2. Поняття інтелектуальної власності та її його співвідношення з правом власності.
3. Об'єкти права інтелектуальної власності.
4. Особисті немайнові та майнові права на інтелектуальну власність.
5. Використання об'єктів права інтелектуальної власності.
6. Система управління інтелектуальною власністю в Україні.

7. Основні законодавчі акти України, які регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності.
8. Міжнародне співробітництво України у сфері інтелектуальної власності.
9. Об’єкти авторського права та суб’єкти авторських відносин.
10. Виникнення і здійснення авторського права. Порядок державної реєстрації авторських прав.
11. Авторське право і право власності на матеріальний об'єкт. Особисті немайнові права автора.
12. Майнові права автора та інших осіб, що мають авторське право.
13. Види вільного використання творів. Право автора на винагороду.
14. Об’єкти та суб’єкти суміжних прав.
15. Майнові права виконавців.
16. Майнові права виробників відеограм та організацій мовлення.
17. Використання фонограм опублікованих з комерційною метою.
18. Управління майновими правами суб’єктів авторського права і суміжних прав.
19. Охорона та захист авторського та суміжних прав.
20. Поняття та сутність винаходів.
21. Охороноздатність та правовий захист винаходів (корисних моделей).
22. Право на одержання патенту на винахід (корисну модель).
23. Права та обов’язки, що випливають з патенту на винахід (корисну модель).
24. Порядок складання заявки на винахід (корисну модель).
25. Подання та розгляд заявки на винахід (корисну модель).
26. Формальна експертиза винаходів.
27. Кваліфікаційна експертиза винаходів.
28. Поняття й ознаки промислового зразку та промислової придатності.
29. Охороноздатність та правовий захист промислового зразку.

30. Права та обов’язки, що випливають з патенту на промисловий зразок.
31. Складання і подання заявки на видачу патенту на промисловий зразок.
32. Експертиза заявки на промисловий зразок.
33. Поняття та сутність раціоналізаторської пропозиції, порядок її оформлення до використання.
34. Складання та подання заявки на раціоналізаторську пропозицію.
35. Розгляд заявки на раціоналізаторську пропозицію.
36. Визначення та поняття товарного знаку для товарів та послуг.
37. Порядок складання та подання заявки на товарний знак для товарів та послуг.
38. Порядок проведення експертизи заявки на товарний знак для товарів та послуг.
39. Права, які випливають з свідоцтва використання товарного знаку для товарів та послуг.
40. Захист прав при порушенні прав власника свідоцтва використання товарного знаку для товарів та послуг.
41. Поняття та правова охорона географічного зазначення походження товарів.
42. Права та обов’язки, що випливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та / або права на його використання.
43. Захист прав на використання зазначення походження товару.
44. Поняття, сутність та види ліцензій.
45. Відносини ліцензування у сфери інтелектуальної власності.
46. Порядок продажу, купівлі та обміну ліцензіями у сфері інтелектуальної власності. Ліцензійні платежі.
47. Призначення і складові системи патентної інформації в Україні.
48. Види патентної інформації та сутність патентних досліджень.
49. Основні положення та порядок проведення патентних досліджень.

50. Структура звіту про патентне дослідження.
51. Суть і порядок визначення патентної чистоти продукції.
52. Основна мета створення та стратегічні цілі Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
53. Основні типи договорів Всесвітньої організації інтелектуальної власності з захисту інтелектуальної власності.
54. Основні положення Паризької конвенції з охорони промислової власності.
55. Суть права пріоритету згідно Паризької конвенції з охорони промислової власності.
56. Основні положення Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів.
57. Функції та компетенція Асамблеї, створеної Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів.
58. Основна мета Всесвітньої конвенції про авторське право.
59. Основні положення Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.
60. Міжнародна охорона інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності
61. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку.
62. Види соціальної відповідальності.
63. Підстави соціальної відповідальності
64. Принципи соціальної відповідальності
65. Сутність та параметри розвитку соціальної відповідальності людини
66. Соціальна відповідальність держави
67. Соціальна держава

68. Історія становлення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності
69. Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність
70. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства
71. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності
72. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі Складові зовнішньої відповідальності бізнесу
73. Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності
74. Новітні інструменти стратегічної корпоративної філантропії
75. Соціально відповідальний маркетинг
76. Відповідальне управління ланцюгом постачання
77. Відповідальність компаній щодо партнерів по бізнесу
78. Сутність екологічної відповідальності
79. Еволюція концепцій екологічної відповідальності
80. Елементи екологічної відповідальності бізнесу
81. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності
82. Шляхи посилення екологічної відповідальності
83. Стандарти підготовки нефінансового звіту
84. Процес підготовки звіту
85. Нефінансова звітність у світі
86. Нефінансова звітність в Україні
87. Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу
88. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні
89. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу
90. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні

20 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Рекомендована література до "Соціальної відповідальності":

1.Григор'єва О.В, Лавріненко І.О. Українські реалії формування соціально відповідальної діяльності підприємств //Економіка та управління підприємствами.– 2017.–Вип.6.– С.121-123

2. Грішнова О. А. Людський розвиток: навч. посіб /О. А. Грішнова. — К. : КНЕУ, 2006. — 230 с.

3. Дікон Б. Глобальна соціальна політика : міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / Б. Дікон,Х. Мішель, П. Стабс ; перекл. з англ. : А. Олійник, В. Триліс, В.Паламарчук. — К. : Основи, 1999. — 346 с.

4. Корпоративна соціальна відповідальність : підручн. /[О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик та ін.] за заг. ред. д-ра екон.наук,проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнєцової. —К. : УБС НБУ, 2009. — 315 с.

5. Корпоративна соціальна відповідальність : навч. посіб. /О. Лазоренко Р. Колишко та інші. — К. : Видавництво Енергія, 2008.

6. Косар Н. С. Концепція соціально-відповідального маркетингу у формуванні конкурентних переваг підприємства / Н. С. Косар, О. Я. Марущак // Сучасні проблеми економіки і менеджменту: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференці 10–12 листопада 2011). – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. – С. 67–68.

7.Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях / А. Куліш. — К ; 2007. — 80 с.

8. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства /пер. з англ. С. Яринич. — К. : Стандарт, 2005. — 302 с.

9. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні :

експертна думка : зб. статей та рекомендацій / О. Лазоренко. — К. : Стилос, 2007.

10. Ласукова А.С. Порівняльний аналіз моделей корпоративної соціальної відповідальності в банках світу // Вісник Запорізького національного ун-ту – 2012–№3– с. 181–188.

11.Македон В.В. Дослідження процесів забезпечення соціальної відповідальності у провідних моделях корпоративного управління // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 126. — Харків: ХНТУСГ. – 2012. – С. 198–206.

12.Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу/. Воробей В., Журовська І.– К.: ФОП Костюченко О.М.–2010.– 77 с.

13. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с.

14. Петроє О. М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні : навч. посіб. / О. М. Петроє. — К. : Центр учбової літератури, 2008. — 60 с.

15. Петроє О. М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики : монографія /О. М. Петроє. — К. : Центр учбової літератури, 2008. — 152 с.

16. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. — Офіц. вид. — Київ, 2020. — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text

17.Сиченко О. О. Концепція корпоративного громадянства в контексті державної соціальної політики [Електронний ресурс] / О. О. Сиченко // Публічне адміністрування: теорія та практика. Електронний збірник наукових

праць. – 2011. – Вип. 2 (6). – Режим доступу : http://www.dbuapa.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11soodsp.pdf.

18. Скоробогатий Я. П.,. Бужанська М. В. Роль екологічної компоненти у формуванні соціально відповідального бізнесу// Вісник торгівельноекономічного університету.– вип.. Технічні науки.–2017.–№18.- С.136-140

19. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.

20. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гогуля, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин : Лисенко, 2011. – 175 с.

21. Соціальна відповідальність:метод. реком-ції для виконання практичної роботи здобув. ступеня вищ. освіти«магістр» 5 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денн.форми навч./авт..-уклад. Сіренко Н., Бурковська А., Лункіна Т.– МНАУ.– Миколаїв.–2016.– 40с

Рекомендована література до "Інтелектуальної власності":

1.Інтелектуальна власність: підручник. /Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: – Харків. «Федорко». 2021. – 262 с.

2. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар /О.В. Коротюк. – Київ : ОВК, 2022. – 340 с.

3. Право інтелектуальної власності: підручник / заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. – Ужгород: РІК-У, 2019. – 488 с.

4. Інтелектуальна власність /Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. : навч. посіб. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.

5. Джунь В. В. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.В. Джунь. – Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. – 432 с.

6. Право власності / Харитонов Є. О., Харитонова О. І., Некіт К. Г.: навч.

посіб.– Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2018. – 256 с. 7. Килимник І. І. Інтелектуальна власність та міжнародне право: конспект лекцій. – Харків : ХНАУМГ імені О. М. Бекетова, 2018. – 97 с.

7.Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс]: від 20.03.1883 р. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.

8. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text

9. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів [Електронний ресурс]: (Мінськ, 04.06.1999 р.). – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/99_514.

10. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. № 30. Ст. 141. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text

11. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15;

11.Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 392-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed20110509#Text

12. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 0.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96- %D0%B2%D1%80#Text

13. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 368-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 32. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text

14. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від

15.12.1993 р. № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 36. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text

15. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 34. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text

16. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text

17. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.199 р. № 621/9-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28. Режим доступу:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text

18. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 52-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 26. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text

19. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 158-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14#Text

20. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 2.12.2001 р. № 156 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text

Електронні ресури:

1.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/

2.Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: https://nlu.org.ua/

3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал». URL: https://www.kmu.gov.ua/
5. Офіційний сайт Президента України «Офіційне інтернет-представництво». URL: https://www.president.gov.ua/

21 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету також на сторінці курсу в Мудл: https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15536

Приватні ноутбуки та комп'ютери викладачів кафедри; технічне та програмне забезпечення для дистанційних технологій здобуття освіти.

Онлайн-платформи: віртуальні дистанційні онлайн курси, доступні в системі дистанційного здобуття освіти – навчальній платформі Moodle УкрДУЗТ.

Для дистанційного здобуття освіти в синхронному режимі використовується функціонал платформи відеоконференцій Zoom.

В умовах воєнного стану: генератори, потужні зарядні станції, мобільні пауербанки для забезпечення енергетичних потреб; обладнане бомбосховище.

22 ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Кім Катерина Володимирівна (кандидат психологічних наук, доцент),
(e-mail: docent.kim.uvkr@kart.edu.ua, тел.: 067-709-60-03)
Колісников Андрій Вячеславович.
Контактна інформація: (ел. пошта:kolisnykov@kart.edu.ua; +38 099 982 98 25)

23 ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

17.11.26